

М. С. Магарін, канд. юрид. наук, доц.

Одеський національний університет,
кафедра кримінально-правових дисциплін і судово-правоохоронних органів,
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

ДЕЯКІ ЗАУВАЖЕННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ В НЕЮРИДИЧНИХ ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ

Наголошено на важливості і необхідності посилення правової освіти та правового виховання у вищих учбових закладах, зокрема неюридичного профілю.

Ключові слова: правове виховання, правова освіта, правосвідомість.

Необхідність посилення уваги питанням правової роботи зі студентами, в неюридичних вищих навчальних закладах, обумовлюється тим, що рівень правосвідомості, який формується в роки навчання, визначає перспективу розвитку правової культури всього населення, країни в майбутньому.

Необхідність посилення правового виховання впливає також з того, що в нашій державі дієздатність і політичне повноліття громадян виникають значно раніше, ніж, наприклад, у розвинутих державах Європи. В більшості цих країн повноліття настає в 21 рік (Бельгія, Іспанія, Італія, Франція), або в 20 років (Данія, Норвегія). В Україні трудова і частково цивільна дієздатність вповнюється в 16 років, а політичне повноліття настає одночасно з повною дієздатністю — у 18 років.

Оскільки, по-перше, всі наші студенти є дієздатними, то повинні знати, які права вони можуть набувати своїми діями і які обов'язки повинні нести перед суспільством. Інакше кажучи, вони повинні повністю знати свій юридичний статус — громадянина України.

По-друге, необхідність посилення правовиховної роботи продиктована презумпцією, (тобто припущенням, що засноване на ймовірності) знання права, відповідно до якої, кожен громадянин вважається таким, що досконально знає законодавство своєї країни, а тому

жодні посилання громадянина, який вчинив правопорушення, на те, що він не знав про дану норму права, до уваги правоохоронними органами не приймаються.

Здійснюваний в університеті процес формування у студентів правових знань, загальної культури базується на двох взаємопов'язаних складових частинах: *правова освіта; правове виховання.*

Правова освіта здійснюється відповідно до затверджених програм, учбовий процес проходить у традиційних формах. Кількість правових дисциплін в учбових планах за останній рік значно розширено, до них відносяться (залежно від факультетів, на яких вони вивчаються): основи конституційного права, фінансове право, підприємницьке право, міжнародні публічне та приватне право, правознавство тощо.

Питання правового виховання студентів вирішуються не тільки в процесі викладання правових дисциплін, а й у процесі вивчення таких загальних дисциплін, як філософія, історія України, політологія, соціологія і т. ін.

Правовиховна робота тоді може бути ефективною, коли вона проводиться не лише в учбовий, але й у позааудиторний час. Основою цієї роботи є *правова пропаганда*, тобто розповсюдження (головним чином усне), роз'яснення основ законодавства і основ юридичної науки.

Вважаємо, що внаслідок посилення виховної роботи, правового виховання і якості підготовки суспільство буде одержуати не тільки людину, підготовлену до виконання певного виду про-

фесійної діяльності в ринкових умовах, але й особистість з творчим мисленням, спарвжнього інтелігента, патріота, активного учасника розбудови української правової держави.

Н. С. Магарин

Одесский национальный университет,
кафедра уголовно-правовых дисциплин и судебно-правоохранительных органов,
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

НЕКОТОРЫЕ ЗАМЕЧАНИЯ О ПРАВОВОМ ВОСПИТАНИИ В НЕЮРИДИЧЕСКИХ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

РЕЗЮМЕ

Предлагаются конкретные практические рекомендации для усиления правового воспитания в вузах.

Ключевые слова: правовое воспитание, правовое образование, правосознание.